

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.ac.me>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj :339
Godina : 2015.
Podgorica, 9. mart 2015.

Broj primjeraka : 100

Na osnovu člana 87 stav 5 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/2014) i čl.117 i 131 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2015. godine, donosi

PRAVILA STUDIRANJA NA OSNOVNIM STUDIJAMA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima bliže se uređuje organizacija i izvođenje osnovnih studija, trajanje studija, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, izdavanje diploma i drugih isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje osnovnih studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Studijski programi osnovnih studija na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja usklađenim sa Evropskim sistemom prenosa kredita (ECTS).

II ORGANIZACIJA STUDIJA

Član 3

Fakultet, umjetnička akademija i visoka škola (u daljem tekstu: organizacione jedinice) organizuju i izvode akademske i primijenjene osnovne studijske programe, u skladu sa svojom matičnošću, koja proizilazi iz akreditovanog studijskog programa iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti.

Studijski program mora da sadrži praktičnu nastavu, kao i ishode učenja za naučnu oblast kojoj pripada studijski program, odnosno kompetencije za obavljanje djelatnosti.

Programi osnovnih studija sadrže najmanje dva izborna modula.

Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

Nastava pojedinačnih predmeta izvodi se u toku jednog semestra, u skladu sa studijskim programom.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednoj studijskoj godini je 60 ECTS kredita, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta.

Optimalno radno opterećenje studenta iznosi 40 sati sedmično, što odgovara zbiru od 60 ECTS kredita u toku jedne studijske godine.

Ukupan broj časova aktivne nastave na osnovnim studijama ne može biti manji od 20 sati, niti veći od 30 sati sedmično.

Opterećenje studenata iz st. 7 i 8 ovog člana treba da bude ravnomjerno, a može se sastojati iz sljedećih aktivnosti:

1. nastava (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, terenska nastava i drugo);
2. samostalni radovi;
3. kolokvijumi;
4. ispiti;
5. izrada završnih radova;

6. stručna praksa,
7. drugi oblici angažovanja u skladu sa konkretnim studijskim programom.

Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, predavanja, vježbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, terenska nastava i drugo), vremenu rada studenta na samostalnim radovima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje u pripremi za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, izrada završnih radova, završni ispit, stručna praksa) i drugim oblicima angažovanja u skladu sa konkretnim studijskim programom.

Trajanje studija

Član 4

Osnovne studije na akademskim studijskim programima za sticanje diplome akademskih osnovnih studija traju najmanje tri studijske godine, odnosno najmanje 180 ECTS kredita.

Osnovne studije na primijenjenim studijskim programima za sticanje diplome primijenjenih osnovnih studija traju najmanje tri studijske godine, odnosno 180 ECTS kredita.

Član 5

Student koji je položio sve ispite predviđene za upisani studijski program i ispunio sve ostale obaveze propisane Statutom Univerziteta i ovim pravilima stiče diplomu osnovnih studija odgovarajućeg studijskog programa.

Uz diplomu osnovnih studija izdaje se i dopuna diplome (*Supplement*) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

Struktura studijskog programa

Član 6

Studijski program sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja, i to:

1. prikaz obaveznih i izbornih predmeta (kurseva) po studijskim godinama i semestrima;
2. broj časova individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu);
3. broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
4. druge oblike nastave namijenjene sticanju i usavršavanju profesionalnih znanja i vještina (seminari, tematske klinike, debatni časovi, praktični rad i drugo);
5. prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje predmeta (kurseva);
6. prikaz modula i blokova, ukoliko je nastava organizovana na takav način;
7. završni rad ili završni ispit studija.

Završni rad, odnosno završni ispit studija, vrednuje se sa najviše 15 ECTS kredita.

Studijski program prikazuje se u obliku tabela ili dijagrama.

Podaci o predmetu (kursu) sadrže:

1. naziv predmeta (kursa) i odgovarajuću šifru (*Identification*) za lakšu identifikaciju predmeta (kursa);
2. kratak opis programa predmeta (kursa) (*Description*) koji omogućava razumijevanje njegove sadržine od strane

3. studenata i drugih potencijalnih partnera; procjenu nivoa predmeta (kursa) (*Level*), što podrazumijeva jasnu naznaku potrebnih prethodnih znanja (uz navođenje predmeta (kurseva) koje treba prethodno položiti i preporuku literature koju treba koristiti za pripremu), postavljenih ciljeva i liste stručne literature;
4. naznaku o obaveznim i izbornim predmetima (kursevima) (*Compulsory or optional course units*);
5. ime(na) nastavnika i saradnika (*Teaching staff*);
6. dužinu trajanja nastave (*Length*) - godinu studija, semestar, broj časova nedjeljno, mjesto predmeta (kursa) u ukupnom pregledu (dijagram strukture studija);
7. metod nastave i savlađivanja gradiva (*Teaching and learning methods*) – predavanja, konsultacije, vježbe, laboratorijske vježbe, seminari, terenski rad i slično, sa brojem nedjeljnih časova i ukupnim brojem nedjelja trajanja određene aktivnosti;
8. način polaganja i trajanja ispita (*Assessments*) - oblici provjere znanja tokom nastave, njihova učestalost i vrednovanje praktičnog rada i drugih oblika individualnog rada (seminarski radovi, projekti i drugo), način i temini polaganja ispita;
9. posebnu naznaku predmeta (kurseva) na kojima se nastava izvodi na nekom od stranih jezika (*The language*);
10. ECTS bodove predviđene za određeni predmet (kurs) (*ECTS credit allocation*), u skladu sa opštim pravilima ECTS-a, uz naznaku broja bodova za bitne aktivnosti predviđene programom predmeta (kursa) (laboratorijski rad, terenski rad).

Organizacija nastave

Član 7

Studijska godina organizuje se u dva semestra (zimskom i ljetnjem).

Realizacija studijskog programa u jednom semestru traje 15 nedjelja.

Ispitni rokovi su januarski i junski, sa po dva ispitna termina.

Student koji ne položi ispit u prvom ispitnom terminu ima pravo da polaže u drugom terminu istog ispitnog roka.

Student ima pravo da predmete koje nije položio u januarskom i junskom ispitnom roku polaže u dodatnom roku, sa jednim ispitnim terminom, prije početka naredne studijske godine, uz priznavanje postignutih rezultata predispitnih provjera znanja u toj studijskoj godini.

Početak studijske godine i semestra, organizacija i realizacija studijskih programa i termini za organizaciju ispita za studijsku godinu utvrđuju se Akademskim kalendarom koji usvaja i objavljuje Senat, najkasnije dva mjeseca prije početka nastave.

Član 8

Nastava se organizuje i izvodi prema utvrđenom rasporedu časova.

Univerzitet je dužan da raspored časova objavi najkasnije 10 dana prije početka nastave.

Raspored časova sadrži: naziv studijskog programa, studijsku godinu, naziv predmeta (kursa), vrijeme (dan, sat) održavanja nastave, mjesto (sale, laboratorije) održavanja nastave, nastavnike i eventualna druga uputstva o nastavi.

Za svaki predmet (kurs) predmetni nastavnik utvrđuje plan rada i dužan je isti dostaviti prodekanu za nastavu, najkasnije 15 dana prije početka predavanja.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa planom rada na predmetu (kursu). Studenti imaju pravo na izvod iz plana rada u pisanoj formi.

Pri utvrđivanju planova mora se voditi računa da se usklade termini polaganja ispita, odnosno kolokvijuma, na način koji će studentu omogućiti da u jednom danu polaže samo jedan kolokvijum,

odnosno ispit sa studijske godine koju pohađa, a pri određivanju ispitnih termina vodi se računa da vrijeme između dva termina za svaki predmet bude najmanje deset dana, o čemu se stara prodekan za nastavu.

Kolokvijumi se organizuju u terminima utvrđenim za izvođenje nastave iz predmeta iz kojih je predviđeno polaganje kolokvijuma.

Zadaci predviđeni za individualni rad studenta (seminarski, praktikumi, domaći, grafički, projekti i drugo) moraju biti ravnomjerno raspoređeni u toku semestra. Ukupni obim ovih zadataka mora biti usaglašen sa opterećenjem predviđenim na predmetu, u skladu sa ECTS.

Nastavnik je dužan da u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i pripreme za polaganje pomogne studentima organizovanjem konsultacija. Termini i vrijeme za konsultacije treba da budu usklađeni sa nastavom tako da su dostupni studentima.

Promjena rasporeda časova i plana rada u toku nastave, po pravilu, nije dopuštena. Ako se ukaže potreba za promjenom (zbog bolesti nastavnika i slično) prodekan za nastavu određuje zamjenu.

Član 9

Nastava se organizuje i izvodi za najmanje pet studenata za tehničke, prirodno-matematičke i umjetničke studijske programe i medicinu, odnosno za najmanje deset studenata za studijske programe društvenih nauka.

Odlukom Senata nastava može biti organizovana kao mentorska i za manji broj studenata. Ovom odlukom precizira se opterećenje nastavnika u vezi sa mentorskom nastavom.

Član 10

Pojedini oblici nastave mogu se organizovati i kao učenje na daljinu, ali se ispiti moraju održavati u sjedištu, odnosno prostorijama Univerziteta odnosno organizacione jedinice.

Ispiti iz umjetničkih predmeta mogu se održavati i van mjesta sjedišta jedinice, ukoliko se radi o javnim manifestacijama, kao što su koncerti, izložbe, predstave i slično.

Praktični rad i stručna praksa mogu se organizovati i izvoditi kao sastavni dio redovne nastave ili kao zasebna cjelina.

Studijski programi mogu predvidjeti aktivnosti iz tjelesne i zdravstvene kulture kao sastavni dio redovne nastave ili kao fakultativni sadržaj.

Kada je studijskim programom predviđeno praktično polaganje ispita, ispit se može polagati i u prostorijama u kojima se obavlja praktična nastava i profesionalna praksa.

Prijavljivanje predmeta i evidencija

Član 11

Student prijavljuje predmete koje želi da sluša i polaže u narednoj studijskoj godini tri nedjelje prije početka nastave u zimskom semestru, a za prvu studijsku godinu nakon upisa.

Izbor predmeta vrši se do opterećenja od 30 ECTS kredita za semestar i 60 ECTS kredita za godinu, osim u slučajevima u kojima je ovim pravilima utvrđeno drugačije.

Student može prijaviti da sluša predmete (kurseve) koje nije položio iz prethodnih semestara, kao i predmete (kurseve) iz naredne studijske godine za koje je ispunio uslove predviđene pravilima studijskog programa.

Po isteku termina predviđenih za prijavljivanje predmeta (kurseva), formiraju se spiskovi studenata po predmetima za narednu studijsku godinu i objavljuju na oglasnoj tabli organizacione jedinice za svaki studijski program i predmet. Predmeti koje je student prijavio ne mogu se mijenjati nakon njihove verifikacije.

Podaci o prijavljenom opterećenju unose se u evidencioni karton studenta.

Forma i sadržina evidencionog kartona studenta utvrđuju se posebnim aktom Senata.

Prijavljivanje za ponovno pohađanje nastave

Član 12

Student se prijavljuje za ponovno pohađanje nastave iz predmeta koje nije položio u prethodnim studijskim godinama. Opterećenje na ponovljenim predmetima za redovnog studenta može biti najviše 20 ECTS na studijskoj godini.

U slučaju izmjene studijskog programa ili predmeta (kursa), student koji ponavlja pohađanje nastave obavezan je da prihvati nastale izmjene. U ovom slučaju shodno se primjenjuje odredba o prepisu iz člana 23 ovih Pravila.

Ovjera semestra i godine

Član 13

Na kraju semestra i studijske godine ovjerava se evidencioni karton studenta upisom broja osvojenih ECTS kredita po semestrima i ukupno.

Ovjera semestra i godine obavezna je za sve studente.

Na osnovu ovjerenog semestra i godine potvrđuje se koliko je student osvojio ECTS kredita, čime se omogućava korišćenje propisanih studentskih prava.

Evaluacija nastave

Član 14

Učešće studenata u postupku redovnog (godišnjeg) nadzora za obezbjeđenje sistema kvaliteta vrši se kroz ocjenu predavanja, programa, nastavnog osoblja i njihove pedagoške sposobnosti.

Praćenje uspjehnosti nastave sprovodi se anketiranjem studenata.

Anketa je anonimna.

Za sprovođenje ankete odgovorni su studentski povjerenik i prodekan zadužen za nastavu i studentska pitanja na organizacionoj jedinici. U sprovođenje ankete mogu se uključiti i drugi članovi akademskog osoblja i studenti, koje odredi dekan i Studentski parlament, odnosno studentsko vijeće.

Anketa se obavezno sprovodi nakon završetka semestra. Anketiranje može da se sprovede i u toku semestra, na prijedlog Studentskog parlamenta ili studentskih vijeća na organizacionim jedinicama.

Odluku o anketiranju, terminima sprovođenja, sadržaju i načinu obrade ankete, kao i uputstvo o sprovođenju ankete donosi Senat.

Podaci o ocjeni za svaki predmet (kurs) unose se u personalni dosije nastavnika.

Dekan je dužan da nastavnika čije su ocjene znatno ispod prosjeka pozove na razgovor, ukaže na nedostatke i saopšti preporuke za otklanjanje tih nedostataka.

Sumarne ocjene se objavljuju na web stranici Univerziteta.

III NAPREDOVANJE U TOKU STUDIJA

Status studenta

Član 15

Status studenta stiče se upisom na odgovarajući studijski program.

Upis se vrši u statusu studenta koji se finansira iz budžeta ili studenta koji snosi troškove školovanja.

Student se pri upisu studijske godine opredjeljuje za predvideni dio studijskog programa obima 30 ECTS za semestar, odnosno 60 ECTS za godinu.

Student ima pravo upisa 60 ECTS po studijskoj godini, uključujući i broj neostvarenih kredita iz prethodne studijske godine.

Izuzetno, student koji je završio sve obaveze iz prethodne godine može upisati do 80 ECTS kredita. Ovo pravo student može koristiti po odobrenju dekana, počev od druge godine.

Član 16

Student koji se finansira iz budžeta i ima najmanje 40 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini ima pravo da se i u narednoj godini finansira iz budžeta.

Student koji se finansira iz budžeta i ima najmanje 40 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini smatra se redovnim studentom u pogledu ostvarivanja prava za koja je ovaj status predviđen kao uslov njihovog ostvarivanja (finansiranje iz budžeta, pravo na studentski dom, studentski kredit i druga prava).

U pravima i obavezama u nastavi nema razlike između studenta koji se finansira iz budžeta i studenta koji snosi troškove školovanja (samofinansirajući student).

Član 17

Status redovnog studenta može se zadržati do sticanja diplome osnovnih studija.

Status redovnog studenta priznaje se i studentu, državljaninu Crne Gore, koji se prepíše sa drugog univerziteta, ukoliko ispuni propisani kriterijum za taj status. U tom slučaju, vrijeme studiranja na drugom univerzitetu uračunava se u ukupno trajanje studija.

Redovnom studentu koji ima zvanično verifikovan status vrhunskog sportiste može se odobriti savladavanje studijskog programa pod posebnim uslovima, koje utvrđuje Senat, na predlog Vijeća organizacione jedinice.

Mobilnost na Univerzitetu

Član 18

Studentu se može omogućiti prelazak sa akademskih na primijenjene studije, odnosno sa jednog studijskog programa na drugi u okviru istih studija, pod uslovima koje utvrđuje Senat, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice.

Pravo na prelazak sa akademskih na primijenjene studije ili promjena studijskog programa može se ostvariti prije početka nastave.

Uz zahtjev za promjenu studija ili studijskog programa prilažu se dokumenta o postignutom uspjehu na studiju, odnosno studijskom programu sa koga se prepisuje.

Vrijeme studiranja na studijskom programu sa koga se prepisuje uračunava se u ukupno trajanje studija.

Član 19

Položeni ispiti na drugom studijskom programu priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu, odgovaraju nastavnom predmetu drugog studijskog programa od najmanje 80% .

Dekan formira komisiju koja utvrđuje ekvivalentnost i formira prijedlog za priznavanje ispita, koji sadrži spisak predmeta koji se priznaju.

Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, kao i broj ECTS kredita.

Mobilnost između univerziteta

Član 20

Student ima pravo da u toku studija provede određeno vrijeme (semestar ili studijsku godinu) na drugoj ustanovi visokog

obrazovanja u zemlji ili inostranstvu, posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, ili na osnovu bilateralnih ugovora između univerziteta.

U skladu sa ugovorom koji student zaključuje sa univerzitetom priznaje mu se ostvareni broj kredita.

Razmjena studenata ne podrazumijeva izdavanje diplome, odnosno sticanje stepena, od strane univerziteta na kome boravi, ukoliko ugovorom između univerziteta nije uređeno izdavanje zajedničke diplome, odnosno priznavanje stepena.

Član 21

Uz zahtjev za boravak na drugoj ustanovi visokog obrazovanja prilažu se originalna dokumenta predviđena ECTS pravilima za promjenu mjesta studiranja, i to:

- formular za prijavljivanje studenta na drugu visokoškolsku instituciju (*Student application form*);
- ugovor o studiranju na drugoj visokoškolskoj instituciji (*Learning Agreement*);
- prepis ocjena (*Transcript of Records*);
- informacioni paket (Informator) (*Information Package*).

Formulari dokumenata iz stava 1 ovog člana čine sastavni dio ovih pravila.

Zadatke u vezi sa administrativnim i akademskim aspektima ECTS-a (informisanje studenata, pomoć u pripremi dokumenata, komunikacija između matične univerzitetske jedinice i institucije, pomoć u vezi sa uključivanjem gostujućih studenata u obrazovni program) obavljaju ECTS koordinatori studijskih programa na organizacionim jedinicama.

Član 22

Student koji je boravio na drugom univerzitetu može da se vrati na studijski program Univerziteta koji je započeo, a na njegov status primjenjuju se odredbe ovih pravila.

Promjena statusa studenta

Član 23

Student ne može istovremeno da se finansira iz budžeta na dva studija (akademsom i primjenjenom), odnosno na dva studijska programa koja organizuje Univerzitet.

Nije dozvoljen prepis sa primijenjenog studijskog programa na akademski.

Student koji se finansira iz budžeta i ima manje od 40 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini može da nastavi studije u statusu studenta koji snosi troškove školovanja.

Prepis studenata sa drugih ustanova visokog obrazovanja vrši se u upisnom roku, u okviru licencom dozvoljenog broja.

Dekan formira komisiju koja utvrđuje ekvivalentnost stečenog obrazovanja i formira prijedlog za upis, koji sadrži spisak predmeta koji se priznaju. Položeni ispiti na prethodno upisanoj ustanovi visokog obrazovanja priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu, odgovaraju najmanje 80% nastavnim predmetima organizacione jedinice Univerziteta na koju se prepisuje.

Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, kao i broj ECTS kredita.

Član 24

Student koji se sam finansira i koji položi sve ispite, odnosno ostvari 60 ECTS kredita, u skladu sa studijskim programom za određenu godinu studija, može se u narednoj godini finansirati iz budžeta, ako se rangira u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta.

Izbor studenata sa ostvarenim pravom za prelazak na finansiranje iz budžeta vrši se na osnovu rangiranja po broju sakupljenih ECTS kredita i ocjena dobijenih u toku studija. Postupak rangiranja

sprovodi komisija za upis studenata organizacione jedinice na završetku prethodne studijske godine.

Odluku o prelasku studenta iz statusa studenta koji snosi troškove školovanja na finansiranje iz budžeta donosi Senat, na prijedlog organizacione jedinice.

Student ovo pravo ne može koristiti ukoliko je u toku studija gubio status studenta koji se finansira iz budžeta.

Mirovanje statusa studenta

Član 25

Prava i obaveze studenta mogu mirovati.

Po prestanku razloga zbog kojih je zatraženo mirovanje, student nastavlja studije po pravilima po kojima je započeo studiranje.

Član 26

Studentu se na njegov zahtjev odobrava mirovanje prava i obaveza za vrijeme:

- 1) teže, odnosno duže bolesti;
- 2) upućivanja na stručnu praksu u trajanju od najmanje šest mjeseci;
- 3) međunarodne razmjene studenata u trajanju dužem od 30 dana u toku održavanja nastave, ako student kroz tu razmjenu ne stiče ECTS kredite;
- 4) trudnoće;
- 5) roditeljskog odsustva;
- 6) njege djeteta nakon roditeljskog odsustva u trajanju od godinu dana;
- 7) priprema za olimpijske igre, svjetsko ili evropsko prvenstvo – kada ima status vrhunskog sportiste;
- 8) i u drugim opravdanim slučajevima.

Mirovanje prava i obaveza studenta odobrava se u trajanju od jednog semestra ili jedne studijske godine, odnosno u dužini trajanja mirovanja iz stava 1 ovog člana.

Za vrijeme trajanja mirovanja student može polagati ispite ako je za polaganje tih ispita ispunio obaveze.

Vrijeme mirovanja ne računa se u vrijeme trajanja studija. Po prestanku razloga zbog kojih je tražio mirovanje, student nastavlja studije po pravilima po kojima je započeo studiranje.

O zahtjevu za mirovanje prava i obaveza odlučuje dekan, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odluka dekana iz stava 5 ovog člana je konačna.

IV VREDNOVANJE RADA STUDENATA

Praćenje rada studenata

Član 27

Znanje i vještine studenata praćeravaju se i vrednuju kontinuirano u toku semestra i na završnom ispitu.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa oblicima praćenja rada, terminima provjere znanja, karakterom i sadržinom završnog ispita, strukturom ukupnog broja poena i načinom formiranja ocjene.

Uspješnost studenta u savladavanju predmeta za svaki izdvojeni oblik provjere znanja vrednuje se i izražava poenima.

Nastavnik je dužan da javno sopšti studentima rezultate o broju osvojenih poena nakon svake provjere, kao i ukupan broj poena koje je student osvojio od početka nastave.

Na zahtjev studenta nastavnik je dužan da detaljno obrazloži ocjenu njegovog rada.

Član 28

Student ima pravo da pristupi svim oblicima provjere znanja tokom nastave i u ispitnim rokovima, bez uslovljenosti.

Ispit na predmetima (kursevima)**Član 29**

Neposredno po završetku nastave student polaže ispit iz tog predmeta.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa načinom polaganja ispita (pismeno, usmeno i praktično) i terminima za njegovo održavanje.

Po osnovu svih predispitnih oblika provjere znanja, odnosno ishoda učenja i polaganjem ispita, student može ostvariti najviše 100 poena.

Završni ispit se u strukturi poena može vrednovati sa najviše 50% ukupnog broja poena.

Student kumulativno sakuplja poene sa svih provjera znanja.

Student koji ne položi završni ispit ili student koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom može pristupiti ponovnom polaganju završnog ispita.

Ocjenjivanje**Član 30**

Rezultate provjere rada i znanja studenta u toku nastave predmetni nastavnik unosi u karton rada studenta.

Nakon završetka nastave i ispita nastavnik određuje ukupni broj osvojenih poena i formira konačnu ocjenu za svakog studenta. Ukupan broj osvojenih poena i završnu ocjenu nastavnik unosi u zajednički spisak studenata, koji dostavlja prodekanu zaduženom za nastavu i studentska pitanja organizacione jedinice.

Ocjene koje je verificovalo Vijeće organizacione jedinice, odnosno Senat, upisuju se u evidencioni karton studenta.

Uspjeh studenata na ispitu i drugim oblicima provjere znanja izražava se slovnim ocjenama, i to: A, B, C, D, E i F.

Slovne ocjene ekvivalentne su brojčanim ocjenama i to:

- A - (odličan) ekvivalentna je ocjeni 10;
- B - (vrlodobar) ekvivalentna je ocjeni 9;
- C - (dobar) ekvivalentna je ocjeni 8;
- D - (zadovoljava) ekvivalentna je ocjeni 7;
- E - (dovoljan) ekvivalentna je ocjeni 6.

Ocjena F je nedovoljna ocjena.

Srednja ocjena tokom studija određuje se kao količnik zbira proizvoda brojčane ocjene i ECTS bodova za svaki predmet i ukupnog broja stečenih ECTS bodova.

Konačna ocjena na ispitu, sa maksimalno osvojenih 100 poena, utvrđuje se prema sljedećoj skali:

- Ocjena A: više ili jednako 90 poena
- Ocjena B: više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena
- Ocjena C: više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena
- Ocjena D: više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena
- Ocjena E: više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena
- Ocjena F: manje od 50 poena

Član 31

Ispiti i svi oblici provjere znanja su javni. Za javnost održavanja ispita odgovoran je prodekan za nastavu.

Ukoliko se ispit organizuje usmeno, nastavnik treba da omogućiti studentima da prisustvuju ispitivanju. Usmenom ispitu obavezno prisustvuje, pored kandidata i ispitivača, i najmanje još jedna osoba iz reda studenata ili nastavnika.

Ukoliko se ispit organizuje pismeno, nastavnik upoznaje studente sa kojim se pomagalicima mogu koristiti.

Član 32

Nastavnik je dužan da saopšti studentima rezultat provjere znanja u roku od sedam dana nakon završnog ispita. Rezultati provjere znanja i konačne ocjene objavljuju se u roku od sedam dana od dana ispita, isticanjem na oglasnoj tabli organizacione jedinice i/ili web stranici organizacione jedinice, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka.

Ukoliko je student ocijenjen ocjenom (F) - nedovoljan, nastavnik je dužan da ga na njegov zahtjev upozna sa nedostacima rada.

Ukoliko je ispit položilo manje od 50% studenata koji su redovno pohađali nastavu i polagali završni ispit, nastavnik je dužan da prije drugog termina završnog ispita održi konsultacije sa studentima.

Ispit se polaže pred predmetnim nastavnikom, a izuzetno pred komisijom koju formira Vijeće, odnosno Senat, ukoliko na određenom predmetu postoji kontinuirana niska prolaznost.

Ocjena na ispitu i broj poena upisuju se u zapisnik o polaganju ispita, koji po završenom ispitu svojim potpisom ovjerava nastavnik. Listu prijavljenih studenata, ispitne prijave i zapisnik o polaganju ispita nastavnik dostavlja, najkasnije do kraja ispitnog roka, studentskoj službi radi obrade podataka i sačinjavanja liste o položenim predmetima.

Nastavnik je dužan da evidencije o rezultatima predispitnih oblika provjere znanja, polaganja ispita, kao i drugu relevantnu dokumentaciju ispitnih rokova, čuva najmanje dvije godine.

Član 33

Ukoliko student i u drugom terminu nije položio ispit, mora se prijaviti za ponovno pohađanje nastave iz tog predmeta, izuzev u slučaju kada se radi o izbornom predmetu, kada ima pravo odabira drugog izbornog predmeta.

Član 34

Za studente završne godine osnovnih studija, organizovanih po ECTS pravilima studiranja, koji imaju jedan nepoložen ispit iz predmeta ljetnjeg semestra, organizuje se izvođenje nastave iz tog predmeta u zimskom semestru (mentorski rad).

Član 35

Student, koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom, ima pravo da, u roku od 72 sata nakon verifikacije ocjena, podnese zahtjev za poništenje ocjene i ponovno polaganje ispita, koji odlukom odobrava prodekan za nastavu. Ponovno polaganje ispita odvija se u propisanim rokovima.

Član 36

Student ima pravo da podnese prigovor na ocjenu ako smatra da završni ispit nije obavljen u skladu sa Zakonom i ovim pravilima.

Ako student smatra da je oštećen u postupku sprovođenja i ocjenjivanja na završnom ispitu ima pravo na ponovno polaganje pred komisijom.

Prigovor se podnosi u roku od 48 sati od dobijanja ocjene. Dekan, po ovlaštenju rektora, obrazuje komisiju u roku od tri dana, koja će utvrditi u skladu sa zahtjevom iz prigovora da li je ocjena izvedena suprotno propisima, pregledati i ponovo ocijeniti pismeni ili drugi rad, ili ispitati studenta.

Ispitnu komisiju čine predmetni nastavnik i dva nastavnika iz iste ili srodnih oblasti. Komisija donosi odluku većinom glasova.

Ocjena komisije iz stava 4 ovog člana je konačna.

Član 37

U slučaju spriječenosti predmetnog nastavnika da održi završni ispit, organizacija i održavanje završnog ispita povjerava se drugom nastavniku iz iste ili srodne oblasti, ili komisiji koju imenuje dekan.

Komisija ima najmanje tri člana. U komisiju mogu biti imenovani nastavnici iz istih ili srodnih oblasti.

Odluku o ocjeni komisija donosi većinom glasova.

Odluka komisije je konačna.

Na saopštavanje ocjena komisije sa usmenog, odnosno pismenog ispita shodno se primjenjuju odredbe člana 32 ovih pravila.

Zapisnik o toku ispita i ocjeni komisija dostavlja dekanu, odnosno direktoru univerzitetske jedinice.

V ISPRAVE O STUDIJAMA

Diploma

Član 38

Diplomu o završenom osnovnom studiju potpisuju rektor i dekan organizacione jedinice.

Dopunu diplome potpisuje dekan organizacione jedinice.

Diploma se uručuje na svečanoj promociji.

Druge isprave

Član 39

Na zahtjev studenta izdaju se i druge isprave o studiju kojima se potvrđuju statusna i druga prava studenta u toku studiranja.

Sve molbe i zahtjeve studenti dostavljaju u pisanom obliku studentskoj službi organizacione jedinice.

Studentska karta

Član 40

Univerzitet može da izda studentsku kartu kao dokaz da je lice registrovano kao student Univerziteta, kojom mu se obezbjeđuje:

- pristup svim prostorima u kojima se odvijaju studentski programi Univerziteta;
- korišćenje biblioteka, računarskih učionica, osim ako nijesu predviđena posebna pravila registracije;
- pristup sportskim i drugim objektima koji stoje na raspolaganju Univerzitetu.

Bliže uslove izdavanja i korišćenja studentske karte utvrđuje Upravni odbor Univerziteta posebnom odlukom.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila studiranja na osnovnim studijama br. 01-830 od 20.04.2004. godine

Stupanje na snagu

Član 42

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 08-581

Podgorica, 26.02.2015. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik,
Prof. Radmila Vojvodić, rektor

Na osnovu člana 87 stav 5 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/2014) i člana 140 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2015. godine donosi

PRAVILA STUDIRANJA NA POSTDIPLOMSKIM STUDIJAMA

1. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima uređuje se organizacija i izvođenje postdiplomskih studija, upis na postdiplomске studije, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, dodjeljivanje diploma, izdavanje isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju postdiplomskih studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Postdiplomskim studijama smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje stručnog naziva specijaliste, odnosno akademskog naziva magistra nauka/umjetnosti, u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Postdiplomске studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS).

Član 3

Na pitanja koja se odnose na status, mirovanje prava i obaveza studenata i mobilnost studenata, organizaciju nastave, napredovanje u toku studija i vrednovanje rada studenata postdiplomskih studija, kao i na druga pravila studija koja nijesu uređena ovim pravilima, shodno se primjenjuju odredbe zakona, Statuta Univerziteta i pravila o studiranju na osnovnim studijama na Univerzitetu.

Član 4

Magistarski rad predstavlja samostalni naučno-istraživački ili stručni rad kandidata, kojim on pokazuje da je ovladao određenom problematikom i da može samostalno postavljati i rješavati naučno-istraživačke i stručne probleme/zadatke.

2. ORGANIZACIJA POSTDIPLOMSKIH STUDIJA

Organizator postdiplomskih studija

Član 5

Univerzitet, odnosno organizaciona jedinica Univerziteta (u daljem tekstu: organizator studija) organizuju i izvode postdiplomске studije iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti za koje su akreditovani.

Univerzitet organizuje postdiplomске studije i omogućava sticanje diplome magistra nauka/umjetnosti iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih/umjetničkih oblasti.

U izvođenju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih postdiplomskih studija Univerzitet može organizovati seminare, kurseve, ljetnje škole i druge oblike izvođenja nastave.

Organizovanje i izvođenje zajedničkog studijskog programa magistarskih studija sa drugim ustanovama visokog obrazovanja iz naučnih odnosno umjetničkih oblasti za koje su matične organizacione jedinice Univerziteta, podrazumijeva akreditovane studijske programe iz iste naučne/umjetničke oblasti i zaključen sporazum univerziteta o uslovima i načinu organizovanja zajedničkih studija.

Na organizaciju, uslove za upis kandidata i druga pitanja koja se odnose na realizaciju zajedničkog studijskog programa magistarskih studija shodno se primjenjuju odredbe ovih pravila.

Član 6

Na postdiplomskim studijama za sticanje diplome specijalističkih studija stiče se obrazovanje iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti studija, a na studijama za sticanje diplome akademskog naziva magistra stiče se i obrazovanje zasnovano na naučnim istraživanjima ili umjetničkom stvaralaštvu, učešćem u organizovanom naučno-istraživačkom ili istraživačko-umjetničkom radu.

Član 7

U okviru Centra za studije i kontrolu kvaliteta na Univerzitetu formira se Odbor za monitoring magistarskih studija koje se realizuju na organizacionim jedinicama Univerziteta.

Odbor za monitoring magistarskih studija daje mišljenje na prijavu teme magistarskog rada, sa stanovišta metodoloških principa naučno-istraživačkog rada.

Član 8

Na kraju studija, uz stečenu diplomu specijalističkih i magistarskih studija izdaje se i dopuna diplome (*Supplement*) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

U slučaju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih studijskih programa, naučne odnosno stručne nazive utvrđuje Senat, na predlog Vijeća organizacione jedinice Univerziteta, prilikom osnivanja studijskog programa magistarskih studija, koji se dostavlja na akreditaciju.

Prilikom formulisanja naučnih naziva iz stava 3 ovog člana koriste se kombinacija cjeline ili dijelova dvije najvažnije naučne oblasti koje čine magistarski program.

Realizacija studijskog programa i nastave**Član 9**

Postdiplomski studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

U skladu sa ECTS pravilima, obim studijskog programa iznosi 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova ukupnog rada studenta koji uključuje pohađanje nastave i pripremu za nastavu i vrednovanje njihovog rada.

Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, vježbi, seminara i slično), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje u pripremi za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, završni ispit).

Senat posebnom odlukom utvrđuje odnos (srazmjeru) između jednog časa nastave i broja časova potrebnih za individualni rad studenta.

Specijalistički rad na postdiplomskim studijama vrednuje se sa najviše 15 ECTS kredita. Na postupak prijave i odbrane ovog rada shodno se primjenjuju odredbe pravila studiranja na osnovnim studijama kojima se reguliše završni rad.

Magistarski rad na postdiplomskim studijama vrednuje se sa najviše 30 ECTS kredita.

Trajanje postdiplomskih studija**Član 10**

Postdiplomске specijalističke studije se organizuju nakon završenih osnovnih studija i traju jednu studijsku godinu (dva semestra), odnosno obim studijskog programa ovih studija je 60 ECTS kredita.

Postdiplomске studije za sticanje akademskog naziva magistra nauka ili magistra umjetnosti organizuju se nakon završenih osnovnih studija ili specijalističkih studija.

Obim magistarskog programa je do 120 ECTS kredita.

Struktura studijskog programa**Član 11**

Studijski program postdiplomskih studija sadži:

- 1) naziv i ciljeve studijskog programa;
- 2) nastavni plan koji sadrži listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, kao i sadržaj nastavnih predmeta;
- 3) bodovnu vrijednost svakog predmeta i specijalističkog/magistarskog rada iskazanu u ECTS kreditima;
- 4) bliže uslove za upis na studijski program;
- 5) uslove upisa u naredni semestar, način izvršavanja obaveza;
- 6) uslove za prelazak između pojedinih postdiplomskih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
- 7) uslove pod kojima se može nastaviti studij nakon prekida;
- 8) stručni odnosno akademski naziv koji se stiče nakon završetka studija;
- 9) vještine i kompetencije stečene kvalifikacijom (diplomom);
- 10) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa (optimalan broj upisanih studenata, pokrivenost nastave, troškovi studija, i sl.).

Član 12

Nastavni plan i program postdiplomskih studija sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja na postdiplomskim studijskim programima, i to:

1. prikaz predmeta (kurseva) sistematizovanih po: studijskim godinama, semestrima i pripadnosti obaveznim zajedničkim predmetima (naučna baza, fundamentalni i stručni predmeti), izbornim stručnim predmetima i slobodnim izbornim predmetima;
2. broj časova individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu);
3. broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
4. fond časova aktivne nastave;
5. prikaz organizacije i oblika nastave (seminari, tematske klinike, debatni časovi, praktični rad i drugo);
6. prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje predmeta (kurseva);
7. prikaz modula i blokova, ukoliko je nastava organizovana na takav način;
8. prikaz strukture specijalističkog i magistarskog rada sa brojem ECTS kredita i planiranim terminima za početak i završetak njihove izrade.

Sa nastavnim planom i programom studenti se upoznaju na početku studijske godine.

3. UPIS NA POSTDIPLOMSKE STUDIJSKE PROGRAME**Član 13**

Upis na postdiplomске studijske programe vrši se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet odnosno organizaciona jedinica Univerziteta.

Upravni odbor Univerziteta, na prijedlog Senata, uz mišljenje Vijeća organizacione jedinice Univerziteta, utvrđuje broj studenata za upis na studijske programe postdiplomskih studija.

Konkurs se objavljuje prije početka studijske godine, a nakon završetka prethodne studijske godine.

Konkurs se objavljuje u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori i na sajtu Univerziteta.

Konkurs sadrži broj studenata za upis, minimalni broj kandidata za koje će se organizovati postdiplomске studije, uslove upisa, naziv studijskog programa i rokove za upis.

Član 14

Pravo prijave na konkurs za upis na postdiplomске specijalističke studije imaju kandidati sa završenim osnovnim studijama obima

najmanje 180 ECTS kredita, iz odgovarajuće oblasti nauka ili umjetnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za lica sa invaliditetom sprovodi se princip afirmativne akcije.

Pravo prijave na konkurs za upis na postdiplomske magistarske studije imaju kandidati sa završenim osnovnim studijama obima najmanje 180 ECTS kredita (za dvogodišnje magistarske studije) ili završenim specijalističkim studijama, iz odgovarajuće oblasti nauka ili umjetnosti.

Pravo upisa na interdisciplinarnu ili multidisciplinarnu studijske programe magistarskih studija koje organizuje Univerzitet imaju kandidati koji su ispunili uslove na jednom od osnovnih, odnosno specijalističkih studijskih programa koji su uključeni u realizaciju interdisciplinarnog ili multidisciplinarnog programa postdiplomskih studija.

Kandidat koji je ispunio uslov iz stava 1 ovog člana ima pravo upisa na postdiplomske programe iz oblasti različitih od osnovnog studijskog programa koji je završio, pod uslovima koje utvrdi Senat, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice koja realizuje postdiplomski studijski program.

Kandidat za upis mora imati aktivno znanje jednog svjetskog jezika.

Kandidat za upis dužan je podnijeti prijavu i dokaze o ispunjavanju uslova.

Član 15

Upis se vrši na konkurentskoj osnovi u skladu sa prosječnom ocjenom na studijama obima 240 ECTS kredita, nakon sprovedenog postupka rangiranja. Kandidati sa istom prosječnom ocjenom imaju pravo upisa pod jednakim uslovima.

Stranac se može upisati na studijski program postdiplomskih studija pod istim uslovima i po istim kriterijumima kao i crnogorski državljanin, uz prethodnu nostrifikaciju diplome ranije završenog ciklusa/stepena/nivoa studija.

Postupak rangiranja sprovodi komisija za upis na organizacionoj jedinici Univerziteta, koju imenuje dekan iz reda akademskog osoblja sa akademskim zvanjima. Predsjednik komisije je prodekan za nastavu.

Član 16

Rangiranje se vrši nakon bodovanja.

Bodovanje se vrši tako što se ocjenama u skladu sa ECTS skalom dodjeljuje:

- ocjeni A 10 bodova
- ocjeni B 9 bodova
- ocjeni C 8 bodova
- ocjeni D 7 bodova
- ocjeni E 6 bodova

Dodijeljeni broj bodova množi se sa odgovarajućim brojem ECTS kredita za svaki predmet i tako dobijeni proizvodi se sabiraju.

Konačni broj bodova određuje se tako što se dobijeni zbir prvo podijeli sa ukupnim brojem kredita na studijskom programu, a zatim i sa brojem semestara provedenim na prethodnom nivou studija.

Član 17

Rezultat postupka rangiranja objavljuje se na sajtu organizacione jedinice Univerziteta.

Kandidat koji smatra da postupak rangiranja nije pravilno sproveden, ima pravo prigovora Vijeću organizacione jedinice, u roku od 24 časa od objavljivanja rang liste.

Odluka po prigovoru iz stava 3 ovog člana donosi se u roku od 24 časa od podnošenja prigovora i konačna je.

Senat verifikuje odluke o upisu.

Član 18

Kandidat je ostvario pravo na upis ukoliko se nalazi na rang listi do broja koji je konkursom predviđen za upis.

Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stiče sljedeći kvalifikovani kandidat na rang listi.

Član 19

Student zaključuje sa Univerzitetom ugovor o studiranju, kojim se bliže utvrđuju njihova međusobna prava i obaveze i visina školarine.

4. STRUČNA TIJELA POSTDIPLOMSKIH STUDIJA

Član 20

Stručna tijela postdiplomskih studija su: Vijeće organizacione jedinice, prodekan za nastavu i komisija za postdiplomske studije.

Komisiju za postdiplomske studije imenuje Vijeće organizacione jedinice, na prijedlog dekana. Komisijom predsjedava prodekan za nastavu.

Komisija za postdiplomske studije pruža stručnu pomoć u organizovanju i vođenju postdiplomskih studija, a posebno:

- predlaže organizaciju nastave;
- sprovodi pripreme za početak nastave;
- priprema prijedlog za nastavne mentore studentima nakon upisa;
- predlaže visinu školarine;
- priprema odluke po molbama i žalbama studenata,
- predlaže angažovanje nastavnika;
- prati izvođenje studijskog programa;
- priprema godišnje izvještaje o radu postdiplomskih studija;
- predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje postdiplomskih studija;
- vrši i koordinaciju drugih poslova od značaja za realizaciju postdiplomskih studija.

Član 21

Nastavu na postdiplomskim studijama može izvoditi akademsko osoblje sa akademskim zvanjem.

5. PRIJAVA I ODBRANA MAGISTARSKOG RADA

Član 22

Student bira temu magistarskog rada nakon završetka prvog semestra.

Tema magistarskog rada može da se izabere iz predmeta (kursa) postdiplomskog studijskog programa.

Teme za izradu magistarskih radova predlažu nastavnici koji učestvuju u izvođenju nastave na magistarskim studijama.

Student prvo bira predmet (kurs) iz koga želi da radi magistarsku tezu i u dogovoru sa predmetnim nastavnikom predlaže Vijeću organizacione jedinice temu za izradu magistarskog rada.

Postupak realizacije postdiplomskih studija iz oblasti umjetnosti bliže se uređuje pravilima koja utvrđuju vijeća fakulteta umjetnosti.

Član 23

Za izabranu temu student podnosi pisanu prijavu Vijeću organizacione jedinice Univerziteta.

Prijava treba da sadrži: biografiju kandidata, naziv i kratku razradu teme, te strukturu rada i obrazloženje.

Tema magistarskog rada mora precizno i jasno izražavati suštinski sadržaj magistarskog rada.

Obrazloženje teme magistarskog rada sadrži:

- obrazloženje naziva rada;
- predmet istraživanja;

- hipotezu sa obrazloženjem;
- svrhu i cilj istraživanja;
- metode koje će se primijeniti;
- sadržaj rada;
- popis osnovne literature.

Potrebnu pomoć studentu za pripremu obrazloženja teme pruža nastavnik na odabranom predmetu, koji potpisuje saglasnost na obrazloženje teme.

Uz prijavu student predlaže i mentora, uz prilaganje njegove pisane saglasnosti.

Član 24

Na osnovu podnesene prijave, uz saglasnost komisije za postdiplomske studije i pribavljeno mišljenje Odbora za monitoring magistrarskih studija, Vijeće organizacione jedinice imenuje mentora i komisiju za ocjenu podobnosti teme i kandidata.

Komisija iz stava 1 ovog člana ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor.

Komisija podnosi izvještaj Vijeću u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana imenovanja.

Vijeće razmatra i ukoliko usvoji izvještaj komisije, odobrava temu za izradu magistrarskog rada i imenuje članove komisije za ocjenu rada.

Član 25

Magistrarski rad može se predati tek nakon položenih svih ispita i izvršenih svih drugih obaveza predviđenih studijskim programom.

Magistrand podnosi Vijeću zahtjev za ocjenu magistrarskog rada.

Zahtjev sadrži:

- prijavu;
- pisanu saglasnost mentora da rad sadrži sve elemente propisane za obrazloženje teme;
- četiri primjerka rada (nekorice);
- izvještaj iz službene evidencije o ispitima i ECTS bodovima kandidata.

Član 26

Magistrarski rad treba da bude samostalan rad u kojem magistrand dokazuje da je savladao nastavni plan i program studija, stekao potrebno znanje i osposobio se za njegovu primjenu.

Pored zahtjeva iz stava 1 ovog člana, magistrand u radu treba da pruži dokaze da se uspješno koristi metodama u stručnom ili naučnom, odnosno umjetničkom radu, u izlaganju rezultata istraživanja, kao i da je osposobljen da izvodi zaključke na osnovu tako realizovanih istraživačkih zadataka.

Rezultati predstavljeni u magistrarskom radu treba da doprinose:

- sistematizaciji naučnih ili stručnih, odnosno umjetničkih zadataka i postojećih rješenja za određenu oblast;
- rješavanju aktuelnog naučnog, odnosno umjetničkog zadatka koji je postavljen kao cilj rada;
- primjeni postojećih naučnih dostignuća u rješavanju kompleksnog stručnog zadatka.

Mentor za izradu magistrarskog rada dužan je da pomaže magistrandu pri izboru metoda naučno-istraživačkog, odnosno umjetničkog rada, literature, pripremi strukture rada, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Mentor može istovremeno da vodi najviše pet studenata.

Član 27

Magistrarski rad treba, po pravilu, da ima opseg od 60 do 80 stranica, da bude napisan na papiru formata A4, da bude korektno jezički, stilski i tehnički oblikovan u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog, stručnog, odnosno umjetničkog rada.

Korice magistrarskog rada sadrže sljedeći tekst:

Na vrhu: UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET/AKADEMIJA

U sredini: Ime i prezime magistranda
Dva reda niže u sredini: NASLOV RADA (velikim, masnim slovima)
Red niže: MAGISTARSKI RAD

Pri dnu: mjesto, godina

Na prvij unutrašnjoj stranici ispisuje se tekst kao na koricama.

Iza prve stranice treba da stoji posebna stranica sa podacima i informacijama o magistrandu, magistrarskom radu, komisiji i obrani magistrarskog rada :

PODACI I INFORMACIJE O MAGISTRANDU

Ime i prezime
Datum i mjesto rođenja
Naziv završenog osnovnog studijskog programa i godina završetka studija

INFORMACIJE O MAGISTARSKOM RADU

Naziv postdiplomske studije
Naslov rada
Fakultet/Akademija na kojem je rad odbranjen

UDK, OCJENA I ODBRANA MAGISTARSKOG RADA

Datum prijave magistrarskog rada
Datum sjednice Vijeća na kojoj je prihvaćena tema
Komisija za ocjenu teme i podobnosti magistranda
Mentor
Komisija za ocjenu rada
Komisija za odbranu rada
Lektor
Datum odbrane
Datum promocije

Poslije stranice sa podacima i informacijama o magistrandu i magistrarskom radu i drugo, slijedi:

Predgovor
Izvod rada
Sažetak na engleskom jeziku
Sadržaj
Originalni konačni tekst magistrarskog rada

Član 28

Rad se dostavlja članovima komisije za ocjenu magistrarskog rada.

Po jedan primjerak rada izlaže se u biblioteci organizacione jedinice i Univerzitetskoj biblioteci.

Obavještenje da je magistrarski rad izložen u biblioteci objavljuje se na sajtu organizacione jedinice i Univerziteta.

Primjedbe na magistrarski rad mogu se dostaviti u roku od 15 dana od dana isticanja obavještenja iz stava 3 ovog člana.

Član 29

Komisija za ocjenu magistrarskog rada dužna je da u roku od 30 dana od prijema rada dostavi Vijeću organizacione jedinice izvještaj o magistrarskom radu (kratki prikaz rada: postavljeni cilj, primijenjene metode, dobijeni rezultati i zaključci o realizovanim istraživanjima), sa zaključnim stavom i prijedlogom, uključujući izjašnjenje na primjedbe.

Vijeće ocjenjuje izvještaj komisije i donosi odluku o prihvatanju ili neprihvatanju rada, najkasnije u roku od 60 dana od podnošenja izvještaja komisije.

Donošenjem odluke o prihvatanju magistrarskog rada, Vijeće imenuje komisiju za odbranu rada.

Član 30

Ukoliko komisija za ocjenu rada ili Vijeće organizacione jedinice odbiju magistrarski rad, magistrand može podnijeti novu prijavu teme magistrarskog rada.

Član 31

Magistrand može pristupiti odbrani magistarskog rada po isteku sedam dana od kada je Vijeće organizacione jedinice donijelo odluku o prihvatanju izvještaja komisije za ocjenu rada, odnosno prihvatanju magistarskog rada.

Rješenje o odbrani magistarskog rada dostavlja se magistrandu i objavljuje se na sajtu Univerziteta i organizacione jedinice.

Član 32

Odbrana magistarskog rada pred komisijom ima sljedeći tok:

Predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o magistrandu i daje kratki prikaz rada, nakon čega magistrand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi komisije postavljaju pitanja (u pisanom obliku).

Komisija za odbranu magistarskog rada, nakon sprovedenog postupka, donosi odluku da li je magistrand sa uspjehom odbranio rad i sa kojom ocjenom.

Prilikom donošenja odluke o ocjeni, uzima se u obzir kvalitet magistarskog rada i kvalitet odbrane magistarskog rada.

Ocjena rada donosi se većinom glasova komisije i mora biti u skladu sa ECTS skalom:

- OCJENA A - odbranio sa izuzetnim uspjehom
- OCJENA B - odbranio sa uspjehom iznad prosjeka
- OCJENA C - odbranio sa prosječnim uspjehom

O radu komisije za odbranu magistarskog rada vodi se zapisnik na obrascu za odbranu magistarskog rada.

Član 33

Magistarski rad je javan i može se objaviti nakon odbrane.

Siže prihvaćenog i uspješno odbranjenog magistarskog rada, sa imenima članova komisija za ocjenu i odbranu rada, objavljuje se u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Član 34

Magistarski rad brani se jedanput.

Član 35

Magistarski rad predaje se u sedam primjeraka, ukoričen u tvrde platnene korice, po pravilu, plave boje.

Magistrandu se izdaje potvrda o datumu prijema predatog magistarskog rada.

Član 36

Dekan utvrđuje datum svečane promocije, na kojoj se kandidatima koji su položili sve ispite, izvršili druge obaveze iz ovih pravila, odbranili specijalistički ili magistarski rad, dodjeljuje diploma o završenom postdiplomskom studiju, sa pravom na stručni, odnosno akademski naziv odgovarajuće oblasti, u skladu sa programom postdiplomskih studija.

Do dodjeljivanja diplome izdaje se uvjerenje o završenim postdiplomskim studijama.

Član 37

Organizaciona jedinica Univerziteta dužna je da po jedan primjerak magistarskog rada dostavi Univerzitetskoj biblioteci i Nacionalnoj biblioteci Crne Gore, kao i da ga objavi na sajtu organizacione jedinice, u roku od 30 dana od dana odbrane magistarskog rada.

Član 38

Magistrandi koji su odbranili magistarski rad upisuju se u Knjigu magistara nauka/umjetnosti, koju vode organizacione jedinice Univerziteta.

Član 39

Senat može oglasiti ništavnom diplomu o stečenom stručnom nazivu specijaliste, odnosno akademskom nazivu magistra nauka/umjetnosti, pored slučajeva utvrđenih zakonom, i u slučaju kada je diploma potpisana od strane neovlašćenog lica ili ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne i druge obaveze na način i

po postupku utvrđenim zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Član 40

Univerzitet može izdati novu diplomu i dodatak diplome ili izvršiti zamjenu diplome i dodatka diplome u skladu sa zakonom.

6. ZAVRŠNE ODREDBE**Član 41**

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila studiranja na postdiplomskim studijama br. 01-831 od 20.04.2004. godine

Član 42

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 08-582

Podgorica, 26.02.2015. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik

Prof. Radmila Vojvodić, rektor

Na osnovu člana 87 stav 5 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/2014) i člana 140 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2015. godine, donosi

PRAVILA DOKTORSKIH STUDIJA

1. OSNOVNE ODREDBE**Član 1**

Ovim pravilima uređuje se organizacija i izvođenje doktorskih studija, upis na doktorske studije, način sprovođenja ispita i istraživačkog rada, postupak prijave i odbrane doktorske disertacije odnosno doktorskog umjetničkog projekta, izdavanje diplome, postupak promocije doktora nauka odnosno zvanja doktora umjetnosti, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Doktorskim studijama smatra se svaki studijski program koji daje pravo na sticanje diplome akademskog naziva doktora nauka/umjetnosti, u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Doktorske studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (u daljem tekstu: ECTS).

Član 3

Na pitanja koja se odnose na status, mirovanje prava i obaveza studenata i mobilnost studenata doktorskih studija, kao i na druga pravila studija koja nijesu uređena ovim pravilima, shodno se primjenjuju odredbe zakona, Statuta Univerziteta i pravila o studiranju na osnovnim studijama na Univerzitetu.

Naučno-istraživački rad koji je student obavljao na univerzitetu na kojem se ne primjenjuju pravila ECTS bodovanja za doktorske studije, vrednuje se u skladu sa ECTS pravilima matične institucije, u zavisnosti od vremena provedenog na drugom univerzitetu i rezultata relevantnih za izradu doktorske disertacije odnosno doktorskog umjetničkog projekta.

Član 4

Nakon završetka doktorskih studija student:

- pokazuje sposobnost samostalnog istraživačkog rada u oblasti studija, te samostalnost primjene vještina i metoda istraživanja u svojoj oblasti;

- pokazuje sposobnost sintetizovanja, eksplikacije, oblikovanja, primjenjivanja, dizajniranja,
- implementacije i prihvatanja procesa zasnovanih na nauci i umjetnosti;
- originalnim istraživanjem doprinosi proširenju granica znanja naučnim/umjetničkim radom, čiji neki
- djelovi zaslužuju objavu u domaćim i međunarodno referentnim publikacijama;
- sposoban je za kritičku analizu, evaluaciju i sintezu novih i kompleksnih ideja;
- promovise, u akademskom i profesionalnom kontekstu, tehnološki, društveni ili kulturni napredak u društvu zasnovanom na znanju.

Član 5

Na doktorskim studijama za sticanje diplome akademskog naziva doktora nauka ili zvanja doktora umjetnosti, stiče se obrazovanje iz naučnih/umjetničkih oblasti studija učešćem u nastavi, naučno-istraživačkom odnosno umjetničko-istraživačkom radu i samostalnom realizacijom istraživanja.

Na kraju studija, uz stečenu diplomu doktora nauka/umjetnosti, izdaje se i dopuna diplome (*Supplement*) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

U slučaju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih studijskih programa, naučne nazive utvrđuje Senat, na prijedlog Centra za doktorske studije, prilikom osnivanja studijskog programa doktorskih studija, koji se dostavlja na akreditaciju.

Prilikom formulisanja naučnih naziva iz stava 3 ovog člana, koriste se kombinacija cjeline ili djelova dvije najvažnije naučne oblasti koje čine doktorski program.

2. ORGANIZACIJA DOKTORSKIH STUDIJA

Organizator doktorskih studija

Član 6

Univerzitet organizuje i izvodi doktorske studije iz naučnih/umjetničkih oblasti za koje je akreditovan (u daljem tekstu: organizator studija).

Univerzitet organizuje doktorske studije i omogućava sticanje doktorata nauka/umjetnosti iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih/umjetničkih oblasti.

U izvođenju interdisciplinarnih i multidisciplinarnih doktorskih studija Univerzitet može organizovati seminare, kurseve, ljetnje škole i druge oblike izvođenja nastave.

Realizacija doktorskih studija

Član 7

Za realizaciju doktorskih studija na Univerzitetu osniva se Centar za doktorske studije, kao unutrašnja jedinica Univerziteta.

Centar za doktorske studije djeluje u funkciji poboljšanja kvaliteta doktorskih studija, veće međunarodne prepoznatljivosti Univerziteta u okviru evropskog istraživačkog prostora i oblasti visokog obrazovanja i pospješivanja multidisciplinarnog pristupa doktorskim studijama, u smislu funkcionalizacije i povezivanja sa privredom i društvom.

Centar za doktorske studije:

- 1) predlaže Senatu strategiju razvoja doktorskih studija;
- 2) definiše oblasti doktorskih studija;
- 3) organizuje nastavu iz doktorskih studija;
- 4) odobrava plan rada i angažovanje nastavnika na doktorskim studijama i prati realizaciju doktorskih studija;
- 5) definiše tekst konkursa za upis u prvu godinu doktorskih studija;
- 6) prati i analizira prolaznost studenata i predlaže upisnu kvotu i visinu školarine;

- 7) stara se o ispunjenosti uslova rada doktorskih studija, po normativima i standardima za akreditaciju doktorskih studija;
- 8) podstiče, organizuje i ostvaruje istraživačke poduhvate multidisciplinarnog karaktera;
- 9) učestvuje u realizaciji zajedničkih projekata sa domaćim i stranim partnerima Univerziteta i daje inicijative za uspostavljanje bilateralnih i multilateralnih oblika saradnje;
- 10) organizuje naučne skupove, seminare i savjetovanja;
- 11) promovise doktorske studije;
- 12) donosi godišnji program rada Centra;
- 13) donosi pravilnik o radu Centra;
- 14) propisuje formu obrazaca za sve faze postupka prijave i odbrane doktorske disertacije, odnosno dokorskog umjetničkog projekta;
- 15) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim pravilima.

Centar za doktorske studije neposredno organizuje multidisciplinarnu doktorske studije i posebne oblike studija za inovaciju znanja iz multidisciplinarnih naučnih/umjetničkih oblasti. Univerzitet može povjeriti pojedine poslove organizovanja multidisciplinarnih studija nekoj od svojih organizacionih jedinica, u skladu sa planiranim programom studija.

Član 8

U Centru za doktorske studije formira se Odbor za doktorske studije, kao stručno tijelo, koji upravlja doktorskim studijama i odgovoran je za postupak samovrednovanja, kontinuirano praćenje, osiguranje i unapređenje kvaliteta.

Odbor ima predsjednika i deset članova, koje imenuje Senat, na prijedlog rektora, iz reda zaposlenih sa akademskim i naučnim zvanjem na Univerzitetu, iz različitih naučnih i umjetničkih oblasti.

Predsjednik Odbora za doktorske studije je rukovodilac Centra za doktorske studije, po funkciji.

Odbor razmatra sva pitanja koja se odnose na organizaciju doktorskih studija i tok studiranja, planove i programe doktorskih studija i predlaže odluke koje donosi Senat, a u vezi su sa sprovođenjem doktorskih studija.

Odbor daje mišljenje Senatu u postupku osnivanja studijskog programa doktorskih studija.

Odbor odlučuje o svim pitanjima tajnim glasanjem, većinom glasova ukupnog broja članova Odbora.

Član 9

Organizaciona jedinica Univerziteta na kojoj se realizuju doktorske studije ima Komisiju za doktorske studije, koju imenuje Vijeće organizacione jedinice, na prijedlog dekana.

Komisija za doktorske studije pruža stručnu pomoć u organizovanju i vođenju doktorskih studija na nivou organizacione jedinice.

Izvođenje doktorskih studija

Član 10

Doktorske studije mogu se organizovati i na stranom jeziku.

Član 11

Doktorska disertacija odnosno doktorski umjetnički projekat izrađuje se i brani na jeziku na kojem se realizuje studijski program doktorskih studija.

Doktorska disertacija se može napisati i braniti na engleskom jeziku i ako se doktorske studije ne realizuju na engleskom jeziku, pod uslovom da studijski program to omogućava i da članovi komisije za ocjenu i odbranu vladaju tim jezikom, pri čemu se pravi prošireni apstrakt na službenom jeziku u obimu od najmanje 10, a ne više od 25 strana u formatu A4 ili adekvatnom obimu u drugom formatu.

Izveštaji, ocjena i druga dokumentacija, kao i doktorska disertacija odnosno doktorski umjetnički projekat, pišu se na službenom jeziku i na engleskom jeziku ako je lice koje se ne služi službenim jezikom član komisije i učestvuje u postupku prijave, izrade ili odbrane doktorske disertacije kao završnog dijela studijskog programa koji se realizuje na službenom jeziku. Izuzetno, na engleskom jeziku

može biti napisan i samo rezime doktorske disertacije u obimu od najmanje 10, a ne više od 25 strana, u formatu A4 ili adekvatnom obimu u drugom formatu.

Član 12

Prilikom odbrane doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta organizator studija stara se da budu obezbijedeni uslovi za međusobno razumijevanje svih učesnika u odbrani disertacije, kao i praćenje i razumijevanje javne odbrane doktorske disertacije kojoj prisustvuju druga zainteresovana lica.

Trajanje doktorskih studija

Član 13

Doktorske studije traju tri studijske godine (šest semestara), odnosno obim studijskog programa ovih studija iznosi 180 ECTS kredita.

Studijski program doktorskih studija podijeljen je na studijske godine i semestre.

Obim studijskog programa iznosi 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru.

Struktura studijskog programa

Član 14

Studijski program doktorskih studija čine:

- studijske oblasti, podoblasti i discipline,
- obavezni moduli/predmeti (kursevi),
- izborni moduli/predmeti (kursevi),
- istraživački, terenski i praktični rad, i
- ishodi učenja.

Član 15

Studijski program doktorskih studija sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja, i to:

- 1) prikaz predmeta (kurseva) sistematizovanih po: studijskim godinama, semestrima i pripadnosti obavezanim zajedničkim predmetima (naučna baza, fundamentalni i stručni predmeti), izbornim stručnim predmetima i slobodnim izbornim predmetima;
- 2) broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
- 3) prikaz organizacije i oblika nastave (predavanja, seminari, istraživački, umjetnički, terenski i praktični rad);
- 4) fond časova aktivne nastave;
- 5) prikaz strukture doktorske disertacije sa brojem ECTS kredita i planiranim terminima za početak i završetak njene izrade.

Realizacija studijskog programa i nastave

Član 16

Studijska godina organizuje se u dva semestra: zimskom i ljetnjem.

Studijski program doktorskih studija realizuje se kroz:

- a) nastavu,
- b) naučno-istraživački odnosno umjetnički rad, i
- c) izradu i odbranu doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta.

Član 17

Nastavni proces se izvodi kroz predavanja, seminare, konsultacije i druge utvrđene oblike nastave.

Realizacija studijskog programa odnosno nastave počinje, po pravilu, u zimskom semestru studijske godine, a može početi i u ljetnjem semestru u skladu sa odlukom Senata, na prijedlog Centra za doktorske studije.

Nastava se izvodi ukoliko na jednom predmetu ima tri ili više studenata.

Konsultativna (mentorska) nastava se izvodi ukoliko predmet sluša manje od tri studenta ili ako je ovakav vid nastave nužno organizovati zbog prirode (karaktera) studija/predmeta.

Odluku o načinu izvođenja nastave koja će se organizovati donosi Vijeće organizacione jedinice Univerziteta.

Nastavu na doktorskim studijama može izvoditi akademsko osoblje sa akademskim zvanjem, koje ima odgovarajuće rezultate u oblasti koju predaje.

Član 18

Studijski program doktorskih studija realizuje se na sljedeći način:

- u I semestru kroz četiri predmeta;
- u II semestru kroz jedan predmet i rad na istraživanju od značaja za doktorsku tezu (polazna istraživanja);
- u III, IV i V semestru kroz obavljanje istraživačkog rada;
- u VI semestru kroz pripremu i odbranu doktorske disertacije.

Nastava u I i II semestru se organizuje u rasponu od 12 do 20 sati sedmično tokom 16 (15+1) sedmica nastave i konsultacija, u skladu sa utvrđenim nastavnim planom i programom.

Ispiti se vrednuju sa najviše 40 ECTS kredita.

Doktorska disertacija vrednuje se sa najviše 140 ECTS kredita, od čega se za polazna istraživanja dodjeljuje najviše 20 ECTS kredita, za prijavu i izradu teze najviše 90 ECTS kredita, a za pripremu i odbranu doktorske disertacije najviše 30 ECTS kredita.

Član 19

Nastavni predmeti po obimu, sadržaju i načinu realizacije odnosno oblicima nastave, kao i obaveze studenta, definišu se studijskim programom doktorskih studija.

Naučna odnosno umjetnička istraživanja podrazumijevaju objavljivanje ostvarenih naučnih rezultata u naučnim časopisima i prezentaciju na međunarodnim naučnim skupovima, odnosno prezentaciju ostvarenih umjetničkih rezultata na način umjetničke komunikacije sa javnošću uobičajen za pojedine oblike umjetnosti.

Polaznim istraživanjima u vezi sa doktorskom disertacijom student se bavi u cilju pripreme za izradu doktorske disertacije.

Polazna istraživanja student može da prijavi nakon položenih svih ispita.

Polazna istraživanja i naučno-istraživački rad za doktorsku tezu student obavlja pod nadzorom mentora, a rezultati istraživačkog rada objavljuju se u naučnim i stručnim časopisima.

Član 20

Doktorska disertacija odnosno doktorski umjetnički pojeekat je završni dio studijskog programa doktorskih studija.

Doktorska disertacija odnosno doktorski umjetnički pojeekat je originalan naučni rad odnosno izvorni inovativni umjetnički projekat studenta doktorskih studija u određenoj naučnoj ili interdisciplinarnoj ili multidisciplinarnoj oblasti odnosno umjetnosti, kojim se daje novi naučni odnosno umjetnički rezultat i doprinosi razvoju naučne misli odnosno umjetnosti.

Sticanje doktorata umjetnosti i postupak realizacije dokorskog umjetničkog projekta bliže se uređuje posebnim aktom Senata, na prijedlog Centra za doktorske studije i uz mišljenje fakulteta iz oblasti umjetnosti.

Član 21

Znanje, sposobnosti i vještine studenta prate se i vrednuju tokom nastave, a konačna ocjena se utvrđuje na ispitu. Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija. Istraživački rad se vrednuje kroz svaku pojedinačnu aktivnost studenta utvrđenu ovim pravilima i nastavnim programom i one su izražene kroz ECTS kredite.

Član 22

Odbijenu doktorsku disertaciju kandidat ne može ponovo prijaviti.

3. UPIS NA DOKTORSKE STUDIJE

Član 23

Upis na doktorske studije vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Centar za doktorske studije, u skladu sa licencom.

Upravni odbor Univerziteta, na prijedlog Senata, uz prethodno mišljenje Centra za doktorske studije i vijeća organizacionih jedinica Univerziteta, utvrđuje broj studenata za upis na studijske programe doktorskih studija.

Konkurs se objavljuje u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori i na sajtu Univerziteta.

Konkurs se, po pravilu, objavljuje najkasnije dva mjeseca prije početka studijske godine.

Konkurs sadrži broj studenata za upis, minimalni broj kandidata za koje će se organizovati studij, uslove upisa, naziv studijskog programa i rokove za upis.

Član 24

Pravo prijave na konkurs za upis na doktorske studije imaju kandidati koji su stekli diplomu akademskog naziva magistra iz odgovarajuće oblasti nauka/umjetnosti, odnosno akademsku diplomu regulisanih profesija nakon stečenih najmanje 300 ECTS kredita.

Kandidat za upis dužan je podnijeti prijavu i dokaze o ispunjavanju uslova.

Za upis na doktorske studije neophodno je znanje jednog svjetskog jezika.

Član 25

Upis se vrši na konkurentskoj osnovi u skladu sa prosječnom ocjenom na prethodnom nivou studija, nakon sprovedenog postupka rangiranja. Kandidati sa istom prosječnom ocjenom imaju pravo upisa pod jednakim uslovima.

Stranac se može upisati na studijski program doktorskih studija pod istim uslovima i po istim kriterijumima kao i crnogorski državljanin, uz prethodnu nostrifikaciju diplome ranije završenog ciklusa/stepena/nivoa studija.

Postupak rangiranja sprovodi komisija za doktorske studije na organizacionoj jedinici Univerziteta.

Kandidat koji smatra da postupak rangiranja nije pravilno sproveden, ima pravo prigovora Vijeću organizacione jedinice. Odluka Vijeća iz stava 5 ovog člana je konačna.

Kandidat koji je ostvario pravo na upis, a u predviđenom roku nije izvršio upis, gubi to pravo, a umjesto njega pravo na upis stiče sljedeći kvalifikovani kandidat na rang listi.

Senat verifikuje odluke o upisu, na osnovu saglasnosti Centra za doktorske studije.

Član 26

Pravo upisa na interdisciplinarnu ili multidisciplinarnu studijsku program doktorskih studija koje organizuje Univerzitet, imaju kandidati koji su ispunili uslove iz člana 24 ovih pravila na jednom od studijskih programa magistarskih studija koji su uključeni u realizaciju interdisciplinarnog ili multidisciplinarnog programa doktorskih studija.

Član 27

Izvođenje zajedničkog studijskog programa doktorskih studija sa drugim ustanovama visokog obrazovanja, iz naučnih odnosno umjetničkih oblasti za koje su matične organizacione jedinice Univerziteta, podrazumijeva akreditovane studijske programe iz iste naučne/umjetničke oblasti i zaključen sporazum univerziteta o uslovima i načinu organizovanja zajedničkih studija.

Na organizaciju, uslove za upis kandidata i druga pitanja koja se odnose na realizaciju zajedničkog studijskog programa doktorskih studija shodno se primjenjuje odredbe ovih pravila.

Član 28

Student zaključuje sa Univerzitetom ugovor o studiranju, kojim se bliže utvrđuju njihova međusobna prava i obaveze i visina školarine.

4. PRIJAVA DOKTORSKE TEZE I ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE

Mentor

Član 29

Vijeće organizacione jedinice Univerziteta predlaže Centru za doktorske studije kandidata za mentora.

Senat, na prijedlog Centra za doktorske studije, određuje studentu mentora prilikom upisa u II semestar.

Mentor se, po pravilu, određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, odnosno viših naučnih saradnika i naučnih savjetnika, uže naučne/umjetničke oblasti doktorske disertacije, angažovanih na realizaciji studijskog programa doktorskih studija.

Pored uslova iz stava 3 ovog člana, mentor mora da ispunjava i sljedeće dopunske uslove:

1) Za područje prirodno-matematičkih, medicinskih, tehničko-tehnoloških i poljoprivrednih nauka za mentora može biti imenovano lice iz stava 3 ovog člana koje ima najmanje pet originalnih naučnih radova u časopisima sa SCI/SCIE liste;

2) Za područje društvenih i humanističkih nauka za mentora može biti imenovano lice iz stava 3 ovog člana koje ima najmanje tri originalna naučna rada u časopisima sa SSCI ili A&HCI liste.

Uslov iz tačke 2) smatra se ispunjenim ukoliko lice ima najmanje jedan originalni naučni rad u časopisima sa SSCI ili A&HCI liste, a za svaki preostali pojedinačni rad u časopisu sa SCI/SCIE, SSCI ili A&HCI liste, koji su uslov za mentora u oblasti društvenih i humanističkih nauka, oblasti društvene geografije i turizma i oblasti arhitekture, zamjenu sa dva rada koja su objavljena u časopisima koji se nalaze u Scopus bazi.

3) Za oblast umjetnosti za mentora može biti imenovano lice koje ima najmanje pet reprezentativnih referenci koje su utvrđene kao uslov za izbor u akademsko zvanje na Univerzitetu.

U slučaju multidisciplinarnosti teme studentu se može odrediti najviše jedan dodatni mentor (komentori).

Član 30

Mentor može istovremeno da vodi najviše tri studenta.

Član 31

Mentor za izradu doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta dužan je da pomaže studentu pri izboru metoda naučno-istraživačkog odnosno umjetničko-istraživačkog rada, literature, pripremi strukture rada, u definisanju istraživačkih aktivnosti i planiranju vremenskog okvira za istraživanja na osnovu kojeg se može pratiti napredak studenta, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Prijava doktorske teze

Član 32

Student stiče pravo da prijavi doktorsku tezu tokom drugog semestra.

Doktorska teza može da se izabere iz naučne/umjetničke oblasti izabranog studijskog programa.

Postupak izrade dokorskog umjetničkog projekta bliže se uređuje posebnim aktom Senata, na prijedlog fakulteta iz oblasti umjetnosti.

Član 33

U II semestru mentor podnosi Vijeću organizacione jedinice Univerziteta izvještaj o radu studenta na sprovedenom istraživanju i postignutim rezultatima.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana Vijeće organizacione jedinice Univerziteta, uz svoje mišljenje, dostavlja na saglasnost Centru za doktorske studije. Ukoliko je mišljenje Centra za doktorske studije negativno, izvještaj se vraća na dopunu.

U dogovoru sa mentorom, nakon položenih ispita i sprovedinih polaznih istraživanja, student definiše radni naziv doktorske teze.

Za izabranu temu doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta student podnosi prijavu Vijeću organizacione jedinice Univerziteta.

Prijava doktorske teze treba da sadrži: biografiju, radni naslov teze, uži istraživački domen, metodološki pristup, ciljeve i očekivane naučne rezultate koji se disertacijom žele postići, odnosno naučno-stručni i umjetnički doprinos.

Član 34

Na osnovu podnesene prijave, Vijeće organizacione jedinice Univerziteta predlaže sastav komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata.

Senat, na prijedlog Centra za doktorske studije, imenuje komisiju za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata.

Komisija ima, po pravilu, tri člana, od kojih je jedan član mentor. Članovi komisije moraju biti iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se doktorska teza predlaže.

Prezentacija istraživanja

Član 35

Student je obavezan da pred komisijom za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata javno obrazloži ciljeve i očekivane rezultate, odnosno izloži istraživački program sa uslovima za uspješan završetak teze, u roku od 30 dana od dana imenovanja komisije.

Komisija podnosi izvještaj koji sadrži ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata Vijeću organizacione jedinice Univerziteta, u roku od 45 dana od dana javnog izlaganja studenta.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana Vijeće organizacione jedinice Univerziteta, uz svoje mišljenje, dostavlja Centru za doktorske studije.

Prijedlog Centra za doktorske studije o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata dostavlja se Senatu.

Član 36

Na osnovu odluke Senata o prihvatanju podobnosti doktorske teze i kandidata, student stiče pravo da upiše III semestar i nastavi rad na izradi doktorske disertacije.

Član 37

Mentor je dužan da pregleda doktorsku disertaciju odnosno doktorski umjetnički projekat u roku od 90 dana od dana prijema rada i odluči o davanju pisane saglasnosti da je student može predati na ocjenu.

Ukoliko mentor bez opravdanog razloga u dužem vremenskom periodu ne ispunjava svoje obveze ili iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da ih obavlja, kandidat odnosno Vijeće može inicirati promjenu mentora.

Član 38

Student stiče pravo da preda doktorsku disertaciju nakon ovjerenog V semestra.

Prilikom predaje doktorske disertacije student treba da, kao prvi autor, ima objavljen rad sa rezultatima teze u časopisu sa SCI/SCIE liste, kada je doktorat iz prirodno-matematičkih, medicinskih, tehničko-tehnoloških i poljoprivrednih nauka, odnosno jedan rad sa rezultatima teze u časopisu sa SSCI ili A&HCI liste, kada je doktorat iz oblasti društvenih i humanističkih nauka.

U prelaznom periodu svaki pojedinačni rad u časopisu sa SCI/SCIE odnosno SSCI ili A&HCI liste koji su uslov za društvene i humanističke nauke, oblast društvene geografije i turizma i oblast arhitekture, može se zamijeniti jednim radom iz kategorije međunarodnih časopisa. U tom slučaju, student prilaže dokaz da se časopis u kome je objavio rad nalazi u traženoj kategoriji časopisa.

Izgled i sadržina doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta

Član 39

Doktorska disertacija treba da bude korektno jezički, stilski i tehnički napisana i oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog odnosno umjetničkog rada.

Forma, sadržina i uputstvo za oblikovanje doktorske disertacije dati su u prilogu i čine sastavni dio ovih pravila.

Član 40

Doktorska disertacija dostavlja se u sedam primjeraka, od kojih se jedan primjerak dostavlja Univerzitetnoj biblioteci u štampanoj, a jedan primjerak u elektronskoj formi.

Elektronska verzija doktorske disertacije predaje se sa sadržajem identičnim štampanoj disertaciji u PDF/A formatu, radi pohranjivanja u Digitalni arhiv Univerziteta.

Dokumentacija obavezno sadrži i skenirane popunjene i potpisane izvještaje date kao prilog Uputstva za formiranje repozitorijuma doktorskih disertacija.

Član 41

Nakon prijema doktorske disertacije, Vijeće organizacione jedinice Univerziteta utvrđuje da li su ispunjeni uslovi iz člana 38 ovih pravila i predlaže komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Senat, na prijedlog Centra za doktorske studije, imenuje komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Komisija ima najmanje tri člana, od kojih najmanje jedan nije u radnom odnosu na Univerzitetu. Članovi komisije moraju biti iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se brani doktorska disertacija.

Komisija je dužna da Vijeću organizacione jedinice podnese izvještaj koji sadrži ocjenu doktorske disertacije, u roku od 45 dana od imenovanja komisije.

Član komisije može izdvojiti svoje mišljenje od mišljenja većine članova komisije, koje je dužan da potpiše i obrazloži u pisanoj formi. Izdvojeno mišljenje je sastavni dio izvještaja komisije.

Član 42

Po prijemu izvještaja komisije iz člana 41 ovih pravila, organizaciona jedinica Univerziteta objavljuje na svojoj oglasnoj tabli, oglasnoj tabli Univerziteta i u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori da se izvještaj komisije i doktorska disertacija stavljaju na uvid javnosti.

Obavještenje sadrži: ime i prezime kandidata, ustanovu u kojoj je kandidat zaposlen, naziv doktorske disertacije, sastav komisija za pregled i ocjenu disertacije, mjesto i vrijeme za pregled disertacije.

Doktorska disertacija i izvještaj o ocjeni disertacije daju se na uvid javnosti 30 dana.

Član 43

Po isteku roka iz člana 42 stav 3 ovih pravila, Vijeće organizacione jedinice Univerziteta razmatra izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije i dostavljene primjedbe od strane javnosti i predlaže da se disertacija prihvati, odbije ili vrati na dopunu, odnosno izmjenu.

Prije odlučivanja na Senatu, izvještaj komisije za ocjenu doktorske disertacije razmatra Centar za doktorske studije. Ako Centar ne da pozitivno mišljenje o ocjeni doktorske disertacije odnosno dokorskog umjetničkog projekta i smatra da nijesu ispunjeni uslovi za davanje saglasnosti, obavezan je da obrazloži takvu odluku i da navede razloge zbog kojih nije dato pozitivno mišljenje.

Ukoliko Senat vrati disertaciju na dopunu, odnosno izmjenu, a kandidat u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama i sugestijama, Senat donosi odluku kojom se obustavlja postupak za sticanje akademskog naziva doktora nauka/umjetnosti.

Odbrana doktorske disertacije**Član 44**

Donošenjem odluke o prihvatanju doktorske disertacije, Senat uz mišljenje Centra za doktorske studije, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice Univerziteta, imenuje komisiju za odbranu doktorske disertacije.

Javna odbrana se organizuje najkasnije 30 dana od dana imenovanja komisije iz stava 1 ovog člana, s tim što komisija prethodno utvrđuje mjesto, dan i čas odbrane disertacije.

Komisija iz stava 1 ovog člana ima najmanje tri člana, od kojih najmanje jedan nije u radnom odnosu na Univerzitetu. Članovi komisije moraju biti iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se brani doktorska disertacija.

Vijeće organizacione jedinice Univerziteta obavještava javnost o odbrani doktorske disertacije preko svoje oglasne table, oglasne table Univerziteta i saopštenjem u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori.

Obavještenje o odbrani sadrži: ime i prezime kandidata, naziv doktorske disertacije, sastav komisije za odbranu, mjesto i vrijeme odbrane disertacije.

Član 45

Odbrana doktorske disertacije pred komisijom ima sljedeći tok: predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o doktorandu i daje kratki prikaz rada, nakon čega doktorand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi komisije postavljaju pitanja.

Komisija za odbranu doktorske disertacije, nakon sprovedenog postupka, donosi odluku da li je doktorand odbranio ili nije odbranio doktorsku disertaciju.

Predsjednik komisije saopštava odluku i javno proglašava odbranu.

O toku odbrane doktorske disertacije vodi se zapisnik koji potpisuju članovi komisije i zapisničar.

Član 46

Komisija za odbranu doktorske disertacije podnosi Senatu izvještaj o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije.

Član 47

Doktorska disertacija je javna i može se objaviti nakon odbrane.

5. PROMOCIJA DOKTORA NAUKA**Član 48**

Diploma o stečenom akademskom nazivu doktora nauka/umjetnosti uručuje se prilikom javnog svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka/umjetnosti.

Promociju doktora nauka/umjetnosti i uručivanje diplome obavlja rektor Univerziteta.

Promociji doktora nauka/umjetnosti prisustvuju dekani, odnosno direktori organizacionih jedinica Univerziteta, mentori kandidata i članovi komisija za odbranu doktorskih disertacija.

Član 49

Dekan organizacione jedinice Univerziteta saopštava biografiju kandidata, njegovu stručnu, naučnu i društvenu aktivnost, stav komisije za odbranu doktorske disertacije i datum odbrane. Mentor, odnosno član komisije za odbranu doktorske disertacije saopštava naziv i sadržinu disertacije, kao i naučne rezultate do kojih je kandidat došao u toku rada na disertaciji.

Član 50

Promocija doktora nauka završava se konstatacijom rektora Univerziteta da su ispunjeni svi uslovi za proglašenje kandidata za doktora određene oblasti nauka/umjetnosti i uručivanjem diplome.

Član 51

Doktorandi koji su odbranili doktorsku disertaciju upisuju se u Knjigu doktora nauka/umjetnosti, koju vodi Univerzitet.

Član 52

Do dodjeljivanja diplome doktora nauka/umjetnosti izdaje se uvjerenje o završenim doktorskim studijama.

Član 53

Senat može oglasiti ništavnom diplomu o stečenom akademskom nazivu doktora nauka odnosno zvanju doktora umjetnosti, pored slučajeva utvrđenih zakonom, i u slučaju kada je diploma potpisana od strane neovlašćenog lica ili ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne i druge obaveze na način i po postupku utvrđenim zakonom, Statutom Univerziteta i ovim pravilima.

Član 54

Univerzitet može izdati novu diplomu i dodatak diplome ili izvršiti zamjenu diplome i dodatka diplome u skladu sa zakonom.

6. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Započeti postupci****Član 55**

Postupak sticanja akademskog naziva doktora nauka na Univerzitetu koji je započet do dana stupanja na snagu ovih pravila završice se po propisima po kojima je započet.

Primjena**Član 56**

Prelazni period iz člana 38 stav 3 ovih pravila je godina dana od dana stupanja na snagu ovih pravila.

Prestanak važnosti**Član 57**

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila doktorskih studija br. 01-832 od 20.04.2004. godine.

Stupanje na snagu**Član 58**

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 08-583

Podgorica, 26.02.2015. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik

Prof. Radmila Vojvodić, rektor

UPUTSTVO ZA OBLIKOVANJE DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorski rad piše se na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku, u skladu sa zakonom i pravilima doktorskih studija, i sadrži uporednu naslovnu stranu, prošireni rezime (do 4 strane) i ključne riječi na crnogorskom i engleskom jeziku.

Rad treba da bude štampan na papiru formata A4 (210x297mm) sa marginama od 30mm. Prored osnovnog teksta rada treba da bude podešen na 1,5 red. Tekst svake strane treba da bude logično podijeljen u odjeljke.

Tekst se štampa jednostrano i strane treba da budu numerisane. Broje se sve strane od uvoda do kraja rada. Numeracija se piše u donjem desnom uglu.

Oblik pisma (font) kojim se štampa doktorski rad treba da bude tipa antikva (serifni fontovi, kao što su: Times New Roman, Garamond, Cambria, Minion, Book Antiqua, Linux Libertine, i sl.), osim korica i naslovne strane, za koje se koristi oblik pisma tipa grotesk (beserifni fontovi, kao što su: Arial, Helvetica, Gill Sans, Calibri, Myriad, Linux Biolinum, i sl.).

Veličina pisma u tekstu dokorskog rada treba da bude 12 tipografskih tačaka.

Sve tabele i slike treba da imaju odgovarajući naslov i da budu numerisane.

Brojevi i naslovi tabela nalaze se uvijek iznad tabela.

Brojevi i naslovi slika nalaze se uvijek ispod slika.

Ako ilustracija nije izvorni doprinos autora, obavezno je navođenje izvora (ako je ilustracija već objavljena), odnosno autora (ako ilustracija još nije objavljena) od kojeg je preuzeta. Izvor se navodi neposredno ispod ilustracije.

Ako je ilustracija reprodukcija umjetničkog djela, navodi se autor (ako je poznat), naslov, kao i ostali neophodni podaci relevantni za pojedine umjetničke vrste.

Opšte pravilo je da se u svim pisanim radovima uvijek jasno mora odvojiti tuđi tekst i tuđi podaci od autorovog teksta, njegovih zaključaka, ideja, podataka i sl. Od drugih autora se mogu preuzeti manji dijelovi teksta, ali se to uvijek mora označiti navodnicima, uz tačno navođenje na uobičajen način u tekstu i literaturi odakle je tekst preuzet.

Predati rad mora da bude ukoričen u tvrdi ili broširani povež.

Elektronska verzija rada mora biti identična štampanoj i u formatu za arhiviranje u digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore.

Doktorska disertacija mora da sadrži:

Naslovnu stranu na jeziku na kojem je rad pisan

Iza naslovne strane slijedi naslovna strana na engleskom jeziku, ako rad nije pisan na engleskom jeziku, a ako jeste, onda na crnogorskom jeziku

Stranu sa informacijama o mentoru/mentorima i članovima komisije

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji na crnogorskom jeziku (odnosno na jeziku na kojem je rad pisan) (1)

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji na engleskom jeziku

Sadržaj

Tekst rada po poglavljima

Literaturu (2)

Priloge (neobavezno) (3)

Biografiju autora (4)

Izjavu o autorstvu, Izjavu o istovjetnosti štampane i elektronske verzije dokorskog rada, Izjavu o korišćenju (5)

(1) Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji na crnogorskom jeziku / na engleskom jeziku

- Naslov doktorske disertacije

- Rezime

Rezime mora biti napisan tako da omogućiti čitaocu razumijevanje cilja rada, metoda istraživanja, rezultata, uz bitna obrazloženja i autorove zaključke.

- Ključne riječi

- Treba navesti do deset ključnih pojmova

- Naučnu oblast

- Užu naučna oblast

- UDK broj i, ako postoji, dodatna posebna klasifikaciona oznaka za datu oblast

-UDK broj dodeljuje fakultetska ili Univerzitetska biblioteka, kao jedinstvenu stručnu klasifikaciju publikacije prema pravilima Univerzalne decimalne klasifikacije.

(2) Literatura

Literatura se navodi azbučnim ili abecednim redom (u skladu sa korišćenim jezikom, odnosno pismom) ili prema redu pojavljivanja u tekstu (zavisno od stila citiranja literature koji se koristi u odgovarajućoj naučnoj oblasti). Navode se svi radovi čiji su dijelovi u doktorskom radu eksplicitno navedeni, kao i oni na koje se autor poziva. U popisu literature ne smije biti radova koji nisu citirani, ni onih na koje se u radu ne upućuje.

(3) Prilozi (nije obavezno)

Ukoliko se pri izradi rada koriste određeni prilozi (npr. određene ankete, obrasci i sl.), njih treba dodati na kraju rada. Mogu se označiti kao: PRILOG A, PRILOG B, ili PRILOG 1, PRILOG 2, i sl.

(4) Biografija autora

Biografija treba da bude napisana u trećem licu jednine, a njen opseg ne treba da prelazi 1800 znakova.

(5) Izjava o autorstvu, Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije dokorskog rada, Izjava o korišćenju

Popunjene i potpisane izjave, kao dodatak, čine sastavni dio štampane i elektronske verzije disertacije.

Forma disertacije:

Korice:

Naziv Univerziteta (veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)

Naziv organizacione jedinice (veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)

Ime i prezime doktoranda (veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)

Naslov doktorske disertacije (veličina pisma: 22 tipografske tačke);

Doktorska disertacija (naznaka o vrsti rada - veličina pisma: 16 tipografskih tačaka)

Mjesto, godina (veličina pisma: 14 tipografskih tačaka)

Naslovna strana:

Isti tekst kao na koricama

Strana sa podacima o doktorandu, mentoru i članovima komisije

Doktorand: ime i prezime, datum rođenja, naziv završenog studijskog programa i godina završetka

Mentor: titula, ime i prezime, zvanje, naziv univerziteta i organizacione jedinice

Članovi komisije: titula, ime i prezime, zvanje, naziv univerziteta i organizacione jedinice

Datum odbrane: dan, mjesec, godina (ukoliko nije poznat u momentu korišćenja dodaje se naknadno)

Strana sa izrazima zahvalnosti, odnosno posvetom

(nije obavezna)

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji

(na crnogorskom jeziku):

Naziv doktorskih studija

Naslov doktorske disertacije

Rezime
 Ključne riječi (do 10)
 Naučna oblast
 Uža naučna oblast

Strane sa podacima o doktorskoj disertaciji (na engleskom jeziku):

Naziv doktorskih studija
 Naslov doktorske disertacije
 Rezime
 Ključne riječi (do 10)
 Naučna oblast
 Uža naučna oblast

UDK broj i, ako postoji, dodatna posebna klasifikaciona oznaka za datu oblast

Predgovor
 Izvod iz teze
 Sažetak na engleskom jeziku
Sadržaj

Tekst rada po poglavljima

Literatura

Prilozi (nije obavezno)

Biografija autora

Izjava o autorstvu

Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije dokorskog rada

Izjava o korišćenju

Prilog 1.

Izjava o autorstvu

Potpisani-a _____
 Broj indeksa/upisa _____

Izjavljujem

da je doktorska disertacija pod naslovom

- rezultat sopstvenog istraživačkog rada,
- da predložena disertacija ni u cjelini ni u djelovima nije bila predložena za dobijanje bilo koje diplome prema studijskim programima drugih ustanova visokog obrazovanja,
- da su rezultati korektno navedeni, i
- da nijesam povrijedio/la autorska i druga prava intelektualne svojine koja pripadaju trećim licima.

Potpis doktoranda

U _____

Prilog 2.

Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije doktorskog rada

Ime i prezime autora _____
Broj indeksa/upisa _____
Studijski program _____
Naslov rada _____
Mentor _____

Potpisani/a _____

Izjavljujem da je štampana verzija mog doktorskog rada istovjetna elektronskoj verziji koju sam predao/la za objavljivanje u Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore.

Istovremeno izjavljujem da dozvoljavam objavljivanje mojih ličnih podataka u vezi sa dobijanjem akademskog naziva doktora nauka, odnosno zvanja doktora umjetnosti, kao što su ime i prezime, godina i mjesto rođenja, naziv disertacije i datum odbrane rada.

Potpis doktoranda

U _____

Prilog 3.

IZJAVA O KORIŠĆENJU

Ovlašćujem Univerzitetsku biblioteku da u Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore pohrani moju doktorsku disertaciju pod naslovom:

koja je moje autorsko djelo.

Disertaciju sa svim prilogima predao/la sam u elektronskom formatu pogodnom za trajno arhiviranje.

Moju doktorsku disertaciju pohranjenu u Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore mogu da koriste svi koji poštuju odredbe sadržane u odabranom tipu licence Kreativne zajednice (Creative Commons) za koju sam se odlučio/la.

1. Autorstvo
2. Autorstvo – nekomercijalno
3. Autorstvo – nekomercijalno – bez prerade
4. Autorstvo – nekomercijalno – dijeliti pod istim uslovima
5. Autorstvo – bez prerade
6. Autorstvo – dijeliti pod istim uslovima

(Molimo da zaokružite samo jednu od šest ponuđenih licenci, kratak opis licenci dat je na poledini lista).

Potpis doktoranda

U _____

1. Autorstvo - Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje djela, i prerade, ako se navede ime autora na način određen od strane autora ili davaoca licence, čak i u komercijalne svrhe. Ovo je najslabodnija od svih licenci.
2. Autorstvo - nekomercijalno. Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje djela, i prerade, ako se navede ime autora na način određen od strane autora ili davaoca licence. Ova licenca ne dozvoljava komercijalnu upotrebu djela.
3. Autorstvo - nekomercijalno - bez prerade. Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje djela, bez promjena, preoblikovanja ili upotrebe djela u svom djelu, ako se navede ime autora na način određen od strane autora ili davaoca licence. Ova licenca ne dozvoljava komercijalnu upotrebu djela. U odnosu na sve ostale licence, ovom licencom se ograničava najveći obim prava korišćenja djela.
4. Autorstvo - nekomercijalno - dijeliti pod istim uslovima. Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje djela, i prerade, ako se navede ime autora na način određen od strane autora ili davaoca licence i ako se prerada distribuira pod istom ili sličnom licencom. Ova licenca ne dozvoljava komercijalnu upotrebu djela i prerade.
5. Autorstvo - bez prerade. Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje djela, bez promjena, preoblikovanja ili upotrebe djela u svom djelu, ako se navede ime autora na način određen od strane autora ili davaoca licence. Ova licenca dozvoljava komercijalnu upotrebu djela.
6. Autorstvo - dijeliti pod istim uslovima. Dozvoljavate umnožavanje, distribuciju i javno saopštavanje djela, i prerade, ako se navede ime autora na način određen od strane autora ili davaoca licence i ako se prerada distribuira pod istom ili sličnom licencom. Ova licenca dozvoljava komercijalnu upotrebu djela i prerada. Slična je softverskim licencama, odnosno licencama otvorenog koda.

SADRŽAJ:

1. PRAVILA STUDIRANJA NA OSNOVNIM STUDIJAMA.....	1
2. PRAVILA STUDIRANJA NA POSTDIPLOMSKIM STUDIJAMA.....	6
3. PRAVILA DOKTORSKIH STUDIJA.....	10